

BỘ TÀI CHÍNH

Số: 4696 /BTC-TCHQ

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Hà Nội, ngày 13 tháng 14 năm 2015

V/v báo cáo kết quả thực hiện
Chỉ thị số 30/CT-TTg ngày 30/9/2014
của Thủ tướng Chính phủ

Kính gửi: Phó Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc -
Trưởng Ban chỉ đạo 389 Quốc gia.

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Phó Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc – Trưởng Ban chỉ đạo 389 Quốc gia tại Công văn số 1969/VPCP-V.I ngày 24/3/2015 của Văn phòng Chính phủ. Bộ Tài chính báo cáo tình hình và kết quả thực hiện Chỉ thị số 30/CT-TTg ngày 30/09/2014 của Thủ tướng Chính phủ về việc tăng cường công tác đấu tranh chống buôn lậu thuốc lá như sau:

1. Khái quát tình hình buôn bán trái phép thuốc lá qua biên giới

Trong Quý IV năm 2014, tình hình buôn lậu, vận chuyển trái phép hàng hóa qua biên giới có những diễn biến phức tạp, đặc biệt tình hình buôn lậu, vận chuyển trái phép mặt hàng thuốc lá diễn ra trên cả 3 tuyến biên giới với Trung Quốc, Lào và Campuchia. Tuy nhiên, bước sang Quý I năm 2015 là thời gian trước, trong và sau Tết nguyên đán Ất Mùi năm 2015, các lực lượng chức năng nói chung và lực lượng Hải quan nói riêng đã tăng cường kiểm tra, kiểm soát chặt chẽ khu vực đường biên giới, do đó tình hình buôn lậu thuốc lá có xu hướng giảm so với Quý IV năm 2014.

Tại địa bàn phía Bắc, tình hình buôn lậu, vận chuyển trái phép thuốc lá diễn ra chủ yếu tại các tỉnh Cao Bằng, Quảng Ninh, Lào Cai mặt hàng chủ yếu là ba số 555, Gonghexinxin, Esse, Hero và nguyên liệu thuốc lá; tại đây trên tuyến đường bộ các đối tượng lợi dụng đêm tối, rạng sáng thuê người mang vác chuyển thuốc lá đi qua biên giới, sau đó sử dụng xe máy vận chuyển hoặc cát giấu trên các xe tải, xe khách vận chuyển vào nội địa tiêu thụ. Trên tuyến đường biển các đối tượng sử dụng xuồng cao tốc, bè, mảng vận chuyển thuốc lá lậu từ khu vực Vạn Mỹ, Đông Hưng, Trung Quốc vào khu vực bờ biển thuộc Phường Tuần Châu (T.P Hạ Long), Thị xã Quảng Yên sau đó bốc lên xe vận chuyển đi các tỉnh tiêu thụ.

Tại địa bàn miền Trung, tình hình buôn lậu, vận chuyển trái phép thuốc lá chủ yếu diễn ra tại các tỉnh Hà Tĩnh, Quảng Trị, mặt hàng chủ yếu là Zet, Dulhill, White horse, ba số 555, thủ đoạn chủ yếu nhập thuốc lá vào khu kinh tế cửa khẩu, hợp thức việc bán hàng cho cư dân biên giới để chuyển vào nội địa. Thuốc lá từ Lào nhập lậu vào Việt Nam còn được các đầu nậu thuê người gùi công hàng hoá qua các trạm kiểm soát hoặc dùng thuyền máy vận chuyển hàng dọc theo bờ sông, lợi dụng trời tối, địa hình phức tạp đưa thuốc lá vào điểm tập

kết và chia nhỏ, xé lè thuốc lá cát giấu hoặc gia cố trên các phương tiện xe khách, xe tải, các loại phương tiện khác.

Tuyến biên giới Tây Nam, tình hình buôn lậu, vận chuyển trái phép thuốc lá diễn ra tại địa bàn các tỉnh Tây Ninh, An Giang, Long An, Đồng Tháp, Kiên Giang; tại đây, các đối tượng đầu nậu thường sử dụng phương thức, thủ đoạn phổ biến là lợi dụng địa hình biên giới phức tạp, có nhiều kẽm rạch, đường mòn, lối tắt, dùng lợi ích vật chất lôi kéo nhân dân tham gia vận chuyển thuốc lá lậu qua biên giới để cất giấu, tập kết, chuyển sâu vào nội địa. Các đầu nậu thường thuê người theo dõi biến động của các lực lượng chức năng để kịp thời báo cho đồng bọn tẩu tán hàng hoá khi các lực lượng chức năng tổ chức bắt giữ. Thuốc lá lậu tuyến này chủ yếu là cung cấp cho thành phố Hồ Chí Minh và các tỉnh miền Đông Nam Bộ.

2. Công tác triển khai chỉ đạo

Trước diễn biến phức tạp của tình hình buôn lậu, vận chuyển trái phép mặt hàng thuốc lá, và chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Chỉ thị số 30/CT-TTg ngày 30/9/2014 về việc yêu cầu các Bộ, ngành, địa phương tăng cường công tác chống buôn lậu thuốc lá. Bộ Tài chính đã chỉ đạo ngành Hải quan chủ động nắm bắt tình hình và kịp thời xử lý các hành vi buôn lậu, vận chuyển trái phép thuốc lá qua biên giới. Cụ thể:

- Tổng cục Hải quan đã hành công văn số 13829/TCHQ- ĐTCBL ngày 14/11/2014 chỉ đạo các Cục Hải quan tỉnh, thành phố tăng cường công tác kiểm tra, kiểm soát chặt chẽ việc vận chuyển thuốc lá lậu qua cửa khẩu, hai bên cảng già, khu vực địa bàn kiểm soát hải quan; tổ chức lực lượng, sử dụng hiệu quả các biện pháp nghiệp vụ nhằm phát hiện, bắt giữ, xử lý kịp thời các hành vi vi phạm. Nếu địa bàn nào để xảy ra tình trạng buôn lậu thuốc lá nghiêm trọng, kéo dài người đứng đầu đơn vị đó phải chịu trách nhiệm trước pháp luật.

- Đặc biệt trong dịp trước, trong và sau Tết Nguyên đán Ất Mùi năm 2015, tình hình buôn lậu thuốc lá tiềm ẩn những diễn biến phức tạp và có khả năng gia tăng. Tổng cục Hải quan - Bộ Tài Chính đã ban hành Kế hoạch số 277/KH-TCHQ ngày 18/11/2014 về việc tăng cường công tác đấu tranh chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả trước, trong và sau Tết Nguyên đán Ất Mùi 2015; Công văn số 1282/TCHQ- ĐTCBL ngày 10/02/2015 chỉ đạo các Cục Hải quan tỉnh, thành phố tăng cường công tác chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả trong dịp Tết Nguyên đán 2015. Trong đó, yêu cầu các Cục Hải quan tỉnh, thành phố tổ chức đấu tranh chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả tập trung vào các mặt hàng chiến lược, hàng có thuế suất tiêu thụ đặc biệt cao như: thuốc lá điếu, rượu ngoại, xăng, dầu...

- Chỉ đạo Cục Hải quan các tỉnh, thành phố, chủ công là Cục Điều tra chống buôn lậu chỉ đạo lực lượng kiểm soát hải quan tăng cường thu thập thông tin, nắm vững diễn biến tình hình tại các địa bàn trọng điểm, sàng lọc đối tượng trọng điểm, dựa vào diện quản lý, xác lập chuyên án đấu tranh, bắt giữ, xử lý kịp thời các hành vi vi phạm.

- Phối hợp với các lực lượng chức năng như Biên phòng, Công an, Quản lý thị trường... trao đổi thông tin và tăng cường công tác tuần tra, kiểm soát chặt chẽ các địa bàn trọng điểm để kịp thời phát hiện, bắt giữ và xử lý các đường dây, ổ nhóm buôn lậu, vận chuyển thuốc lá ở khu vực biên giới và thị trường nội địa.

3. Kết quả bắt giữ thuốc lá nhập lậu

Tính từ ngày 16/9/2014 đến ngày 15/3/2015, Tổng cục Hải quan đã chủ trì, phối hợp phát hiện và bắt giữ 228 vụ buôn lậu, vận chuyển trái phép thuốc lá qua biên giới, thu giữ 9.243 kg nguyên liệu thuốc lá, 356.390 bao thuốc lá, trị giá ước tính khoảng 6.352 triệu đồng, bắt giữ 40 đối tượng buôn lậu. Trong đó chủ yếu là các loại thuốc lá sau:

STT	Tang vật	Số lượng	Đơn vị
1	555	97.829	bao
2	Jet	40.082	bao
3	Hero	41.570	bao
4	Nelson	10.749	bao
5	Gonghexinx	30.900	bao
6	R.G.D	8.000	bao
7	NISE	93.000	bao

4. Vụ việc điển hình

- Ngày 23/11/2014, Cục Điều tra chống buôn lậu – Tổng cục Hải quan phát hiện, bắt giữ 02 xe ôtô có hành vi vận chuyển trái phép 175 thùng thuốc lá 555, với số lượng 87.500 bao, trị giá hàng hóa vi phạm ước tính 3,5 tỷ đồng. Toàn bộ tang vật, phương tiện vi phạm đã bị tạm giữ, niêm phong để tiếp tục điều tra, xác minh xử lý theo quy định.

- Ngày 19/11/2014, Cục hải quan An Giang đã phát hiện và bắt giữ 02 đối tượng vận chuyển nhập lậu 2.300 bao thuốc lá hiệu Hero và Nelson. Toàn bộ tang vật, phương tiện và đối tượng đã được bàn giao cho Công an TP. Châu Đốc, tỉnh An Giang tiếp tục điều tra, xác minh theo thẩm quyền.

- Ngày 16/9/2014, Chi cục Hải quan cửa khẩu Lao Bảo – Cục Hải quan tỉnh Quảng Trị đã phát hiện và bắt giữ 03 đối tượng vận chuyển trái phép thuốc lá điếu nhập khẩu, bắt giữ 1.500 gói thuốc lá điếu ngoại hiệu 555, trị giá ước tính khoảng 45 triệu đồng. Toàn bộ tang vật vi phạm đã bị tạm giữ, niêm phong để tiếp tục điều tra, xác minh xử lý theo quy định.

5. Khó khăn, vướng mắc

Thực hiện Chỉ thị số 30/CT-TTg ngày 30/9/2014 của Thủ tướng Chính phủ, Bộ Tài chính đã chỉ đạo các lực lượng chức năng tăng cường đấu tranh phòng chống buôn lậu, vận chuyển trái phép thuốc lá qua biên giới. Tuy nhiên, trên thực tế triển khai công tác, Bộ Tài chính nhận thấy vẫn có những khó khăn, vướng mắc sau:

- Do đặc điểm địa hình biên giới phức tạp, đối tượng buôn lậu thường vận chuyển trái phép thuốc lá qua các khu vực đường mòn, lối mòn, hai bên cánh gà cửa khẩu, lực lượng Hải quan mỏng nên công tác đấu tranh bắt giữ gặp nhiều khó khăn.

- Dời sống dân cư biên giới còn khó khăn, trình độ hiểu biết pháp luật, không có việc làm ổn định, dễ bị các đối tượng lợi dụng thuê vận chuyển thuốc lá nhập lậu qua biên giới.

- Trên tuyến đường vận chuyển thuốc lá nhập lậu có nhiều các đối tượng canh coi đường để báo tin cho các đối tượng buôn lậu biết và tìm cách đối phó với lực lượng chức năng đi tuần tra, kiểm soát. Tuy nhiên, hiện nay chưa có chế tài xử lý đối với các đối tượng tiếp tay cho buôn lậu thuốc lá này.

- Các phương tiện, trang thiết bị chuyên dùng phục vụ công tác đấu tranh chống buôn lậu còn thiếu, chưa đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ đặt ra.

6. Một số đề xuất, kiến nghị

Để nâng cao hiệu quả của công tác phòng ngừa, phát hiện và đấu tranh đối với hoạt động buôn lậu, vận chuyển thuốc lá qua biên giới, Bộ Tài chính có một số đề xuất, kiến nghị sau:

- Đề nghị Chính phủ, chính quyền địa phương cần có chính sách phát triển kinh tế khu vực biên giới tạo công ăn, việc làm cho cư dân biên giới để họ không tiếp tay, vận chuyển thuốc lá lậu.

- Bổ sung phương tiện, trang thiết bị chuyên dùng phục vụ công tác đấu tranh chống buôn lậu cho các lực lượng chức năng. Cụ thể, đề nghị Ban Chỉ đạo 389 Quốc gia chủ trì rà soát, đánh giá, số lượng, chủng loại, đặc tính kỹ thuật, dự toán kinh phí, nguồn đảm bảo,... tại một số địa bàn trọng điểm để trước mắt đề nghị Chính phủ xin cơ chế mua sắm và trang cấp ngay các phương tiện phục vụ công tác chống buôn lậu tại các địa phương trọng điểm.

- Xây dựng cơ chế sử dụng nguồn thu từ xử lý vi phạm pháp luật về buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả để bổ sung, hỗ trợ kinh phí thỏa đáng cho các cơ quan chức năng, thay thế Thông tư 59/2008/TT-BTC ngày 04/7/2008.

- Đề nghị xem xét xử lý đối với hành vi buôn lậu, vận chuyển trái phép thuốc lá theo hướng tăng mức phạt xử lý vi phạm hành chính và giảm mức quy định về số lượng thuốc lá vận chuyển lậu phải bị truy cứu trách nhiệm hình sự.

- Đề nghị quy định chế tài xử lý đối với các đối tượng tiếp tay, canh coi trên các tuyến đường buôn lậu, vận chuyển trái phép thuốc lá qua biên giới.

- Cần tăng cường công tác trao đổi thông tin giữa các cơ quan thực thi pháp luật với Hiệp hội thuốc lá. Các lực lượng chức năng cần tăng cường hiệp đồng tác chiến để bắt giữ, xử lý kịp thời các hành vi vi phạm.

Đề nghị Ban Chỉ đạo 389 Quốc gia tổng hợp, báo cáo Thủ tướng Chính phủ./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để b/c);
- VPTT Ban chỉ đạo 389 QG;
- Lưu: VT, TCHQ (44 b).

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỦ TRƯỞNG**

★ Bộ trưởng Anh Tuấn